

Випадки сказу людей мають типову клінічну симптоматику. Інкубаційний період триває найчастіше від 10-ти до 90-ти днів. В деяких випадках інкубаційний період може продовжуватися до року та більше. В зустрічаються поодинокі повідомлення про тривалість цього періоду хвороби до трьох років, а також описані випадок з інкубаційним періодом тривалістю 19 років.

У людини можна виділити три періоди хвороби: продромальний, препаралітичний, паралітичний. Продромальний період триває протягом 2-4 дні та проявляється загальною слабкістю, болем голови, підвищеною температурою, нудотою, блюванням. У місці вхідних воріт порушується чутливість. У препаралітичному періоді підвищується активність симпатичної нервової системи, що супроводжується потовиділенням, сльозотечею, болючими спазмами при ковтанні. З'являється гідрофобія та аерофобія, акустофобія (реакція на звукові подразники). Надалі настає паралітичний період, що супроводжується судомми, паралічами, пригніченням серцевої діяльності. Смерть настає протягом 3-6 днів від початку клінічних симптомів гідрофобії.

Висновки. Незважаючи на значні досягнення в дослідженні проблем сказу та розробці нових методів профілактики та діагностики цієї хвороби, сказ і надалі залишається актуальною проблемою інфектології та епідеміології, що потребує подальшого вивчення та розробки нових, більш ефективних імунобіологічних препаратів для профілактики сказу.

ЗАХВОРЮВАННЯ, ЩО АСОЦІЙОВАНІ З ВІРУСОМ ІМУНОДЕФІЦИТУ ЛЮДИНИ

Шекера К. А., Бобриш К. О.

Науковий керівник: Кошова О. Ю.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

elenko926734@gmail.com

Вступ. Вірус імунодефіциту людини (ВІЛ) – відноситься до сімейства ретровірусів підродини лентівірусів, та проявляє тропність до клітин, що мають рецептор CD4+ (Т-лімфоцити хелпери, макрофаги, моноцити, дендритні клітини тощо). ВІЛ-інфекція – це соціально небезпечне захворювання, що розвивається внаслідок інфікування вірусом імунодефіциту людини, його довготривалої персистенції в лімфоцитах, макрофагах та клітинах нервової тканини. захворювання характеризується прогресуючою дисфункцією майже усіх систем організму, але у першу чергу – імунної системи, приводячи до тяжких порушень її функціонального стану. Відповідно до сучасних уявлень термінальною стадією ВІЛ-інфекції є синдром набутого імунодефіциту людини (СНІД), що відноситься до невиліковних захворювань, має тривалий хронічний перебіг і, за відсутності ефективної терапії, закінчується смертю хворого.

Мета дослідження. Проаналізувати наявні дані літератури щодо ВІЛ/СНІД-асоційованих захворювань.

Матеріали та методи. Були проаналізовані дані літератури на тему ВІЛ/СНІД-асоційованих захворювань у пошукових базах Google Scholar і Pub Med.

Результати дослідження. Розрізняють ВІЛ- та СНІД-асоційовані захворювання. До ВІЛ-асоційованих захворювань відносяться ті інфекції, на які людина може заразитися одночасно з інфікуванням ВІЛ або незабаром після цього, і які обумовлені тими самими шляхами, якими відбулося зараження ВІЛ. Деякі з цих захворювань можуть передувати зараженню ВІЛ, і таким чином, вони можуть бути маркерами ризику для пацієнта в плані його потенційного інфікування ВІЛ. До таких інфекцій можна віднести: цитомегаловірусну інфекцію, сифіліс, гонорею, герпес, гепатити В и С та інші захворювання, що передаються статевим шляхом.

На фоні імунодефіциту, обумовленого ВІЛ, найчастіше маніфестують або виникають генералізовані форми герпесвірусної інфекції 1, 2, 3, 5 та 8 типів. Патологія, спричинена вірусами цієї групи характеризується тривалою латентною фазою після гострого латентного періоду, пізніше патологія активується за клінічною картиною, яка специфічна для кожного типу вірусу. Інфекційний процес, що зумовлений вірусами цієї групи часто є безпосередньою причиною смерті хворих на СНІД. Віруси простого герпесу передаються контактно-статевим, повітряно-краплинним і вертикальними шляхами, уражує шкіру, слизові оболонки, ЦНС, очі та внутрішні органи. Існує два типи вірусів простого герпесу – 1 типу та 2 типу. Герпесвірус 1 типу може передаватися через спільний посуд, коли інфекція проявляється активно. Більшість людей заражаються ГВЛ-1 у віці до 5 років від батьків чи інших дітей. Герпесвірус 2 типу передається під час незахищеного сексу, а також під час вагінальних пологів, якщо в матері в той момент є загострення герпесу.

Часто зустрічаються ко-інфекції гепатит С та ВІЛ-інфекція, що пояснюється спільними шляхами передачі (парентеральній, статевий, вертикальній). Перебіг поєднаної інфекції гепатиту С та ВІЛ залежить від тяжкості імунодефіциту, спричиненого ВІЛ-інфекцією. Посилення імунодефіциту прискорює прогресування гепатиту.

Вірус гепатиту В є одним з найросповсюджених у світі. За статистичними даними до 95% ВІЛ-позитивних людей інфікуються вірусом гепатиту В, а 10-15% з них страждають на хронічний гепатит В. Найчастіше зараження гепатитом В відбувається статевим шляхом, проте ймовірність передачі вірусу через кров набагато вища.

Цитомегаловірус, або цитомегаловірусна інфекція, отримав свою назву завдяки тому, що інфікована клітина збільшується в розмірах (від “цитомегалія” – клітина-гігант). За статистичними даними 60-90% дорослих людей стикались із цитомегаловірусною інфекцією. У більшості захворювання відбувається безсимптомно, проте інколи цитомегаловірус може становити небезпеку, особливо для вагітних жінок. Цитомегаловірус викликається вірусом герпесу 5-го типу. Механізми та шляхи передачі цитомегаловірусу: при проходженні дитини статевими шляхами; контактно-побутовий шлях; повітряно-крапельний шлях (при чханні, кашлі); пероральний (при поцілунках, грудному вигодовуванні); гематогенно, через кров (внутрішньоутробне зараження, гемотрансфузії, пересадка органів).

Сифіліс хронічне венеричне інфекційне захворювання, що вражає шкіру, слизові оболонки, внутрішні органи, кісткову і нервову систему, збудником якого є бактерія – *Treponema pallidum* (бліда спірохета). Зараження сифілісом відбувається безпосередньо при контакті з сифілітичною виразкою під час сексу, хоча можливе й пряме зараження внаслідок потрапляння трепонем у рану на шкірі. Зараження відбувається й непрямим шляхом, через побутові речі, інфіковані трепонемами (ложки, чашки, зубні щітки, рушники тощо). Клінічні ознаки захворювання виникають через 3-4 тижні після зараження: в тому місці, де проникла

інфекція, з'являється виразка. Звичайно виразки виникають на статевих органах або біля них. Через деякий час ранка заживає, проте це не означає, що людина одужує. В цей самий час збудник інфекції інтенсивно розмножується і пересувається по організму. При цьому хворий може відчувати головний біль, загальну слабкість та лихоманку.

Хронічна гонорея – одне з найбільш поширених венеричних захворювань, при якому уражаються слизові оболонки органів сечостатевої системи. Іноді патологічний процес поширюється на слизову оболонку порожнини рота, очей, прямої кишки. Збудник гонореї – гонокок. Захворювання передається двома способами: при незахищеному статевому контакті (у більшості випадків), побутовим шляхом: через рушник, мочалку, постільна білизна. Після попадання на слизову оболонку гонокок викликає локальне запалення. Процес може поширитися на слизову очей через недотримання правил гігієни. Новонароджені заражаються від матері при проходженні через родові шляхи. Слизова рота і прямої кишки уражуються при оральному і анальному сексі.

До СНІД-асоційованих захворювань відносять ті захворювання та інфекції, які розвиваються в результаті імунодефіцитного стану людини та є проявом СНІДу. Серед них виділяють так звані СНІД-індикаторні або СНІД-маркерні захворювання. Список СНІД-індикаторних захворювань складає біля 30 захворювань: кандидоз стравоходу, трахеї, бронхів або легень, позалегеновий криптококоз (європейський бластомікоз), криптоспоридіоз з діареєю, що продовжується понад 1 місяць, цитомегаловірусні пошкодження будь-яких органів (за винятком печінки, селезінки та лимфовузлов), герпетична інфекція з виразковими пошкодженнями шкірі та/або слизових, що зберігаються більше 1 місяця, саркома Капоші, первинна лімфома головного мозку хворих, лімфоцитарна інтерстціальна пневмонія або легенева лімфоїдна гіперплазія, дисемінована інфекція, викликана атиповими мікобактеріями, пневмоцистна пневмонія, прогресуюча багатоголищева лейкоенцефалопатія, токсоплазмоз ЦНС та ін. Яке саме СНІД-асоційоване захворювання буде матиме хворий інфікований ВІЛ значною мірою залежить від побутових, кліматичних і природних умов, в яких він проживає.

Висновки. ВІЛ-інфекція – прогресуюче антропонозне захворювання, яке характеризується специфічним ураженням імунної та нервової систем, що обумовлює приєднання інфекцій різної етіології (бактеріальних, грибкових, вірусних, протозойних та ін. ВІЛ залишається однією з глобальних проблем охорони громадського здоров'я. Важливою складовою комплексної медичної допомоги хворим з ВІЛ-інфекцією є профілактика, діагностика та лікування ВІЛ/СНІД-асоційованих інфекцій.

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ КАНДИДАТНИХ ВАКЦИН НА ДИНАМІКУ КОЛИВАННЯ ВМІСТУ АНТИТІЛ ІG G ТА ІG M

Щербань Т. М.

Наукові керівники: Єрмоєнко Р. Ф., Філімонова Н. І.

Національний Фармацевтичний Університет, Харків, Україна

gavrilyuk_tanya@icloud.com

Вступ. У 2019 році світ сколихнула інфекційна хвороба, яка по теперішній час надзвичайно впливає на звичний порядок речей та, що ще гірше, забирає життя людей. Ця